

Posudek oponenta rigorózní práce

Uchazeč: **Mgr. Ondřej Zezulka, Ph.D.**
Název práce: **Postavení insolvenčního správce v insolvenčním řízení a dohlédací činnost soudu**
Vedoucí práce: prof. JUDr. Alena Winterová, CSc.
Oponent: JUDr. Bohumil Dvořák, Ph.D., LL.M.
Pracoviště: Právnická fakulta Karlovy univerzity, katedra občanského práva

Na základě rozhodnutí předsedy komise podávám tento

oponentský posudek

výše označené práce Mgr. Ondřeje Zezulky, Ph.D.

I. Obecně

Úvodem je třeba předeslat, že uchazeč předložil k posouzení disertační práci, kterou žádá uznat za práci rigorózní. Disertační práce autora, o jejíž uznání za práci rigorózní se žádá, má celkový rozsah 134 stran. Vlastní text práce čítá 120 stran, zbytek je vyhrazen seznamu zkratk, použitých zdrojů, včetně internetových, jakož i abstraktům v českém a anglickém jazyce. Z hlediska rozsahu tak práce vyhovuje požadavkům kladeným na rigorózní práce.

Obsah práce je členěn do čtyř kapitol. První z nich je věnována „Teoretickému a historickému základu profese insolventního správce“; v jejím rámci se autor zabývá vývojem insolvenčního (konkursního) práva v českých historických zemích od 2. pol. 19. stol., se zaměřením na postavení správce, dále některým zahraničním teoretickým přístupům k postavení správce a rovněž problematice postavení správce v přeshraničních úpadcích. Ve druhé kapitole, nazvané „O postavení a výkonu funkce insolventního správce“, se uchazeč zabývá celkem devíti otázkami, jež se týkají postavení správce, a to převážně na základě analýzy naší platné právní úpravy. Třetí a částí čtvrtá kapitola jsou věnovány postavení insolvenčního soudu, resp. „atributy“ jeho činnosti.

Jako program práce si autor vytkl zabývat se „procesním postavením insolventního správce a insolvenčního soudu“ (str. 2). Za povšimnutí jistě stojí, že již v úvodu práce si a autor svou práci sám hodnotí, a to tak, že obsahuje řadu „myšlenek, logických konstrukcí i

klasifikací zcela původních a dílem neortodoxních“ (str. 3). Takové sebehodnocení by se lépe hodilo až na závěr práce (a vůbec nejlepší by bylo hodnocení práce na samotných čtenářích). Oponent k tomu již na tomto místě uvádí, že autor práce by svých „právnických objevů“ byl zcela určitě ušetřen, kdyby jen trochu lépe pracoval se zahraniční literaturou, zejména německojazyčnou.

Seznam literatury čítá několik desítek položek, ovšem v naprosté většině domácích, s několika čestnými výjimkami v anglickém a německém jazyce (zde Kodek, Nunner-Krautgasser). Již ze seznamu literatury je tak patrné, že předkládaná práce může jen stěží obohatit české myšlenkové milieu, když se pohybuje téměř výlučně v jeho ideovém rámci.

Pokud jde o strukturu práce, není oponentovi zcela jasné, proč autor zvolil cestu členění práce na kapitoly 3 a 4, jestliže se obě dvě zabývají de facto stejným problémem: postavením insolvenčního soudu. Proti historickému úvodu zpracovanému v úvodní kapitole práce (jen těžko by ji bylo lze označit též za „teoretickou“, jak naznačuje její název) autor ničeho nenamítá. Rovněž druhá kapitola, převážně hodnotící postavení správce podle platné právní úpravy, vyhovuje z hlediska svého obsahu požadavkům kladeným na rigorózní práci.

Jazykovou úroveň práce hodnotí oponent jako dobrou; autor v ní prokázal schopnost srozumitelně formulovat jednotlivé myšlenky a rovněž z hlediska redakce má práce dobrou úroveň.

Po formální stránce tak lze učinit závěr, že posuzovaná práce netrpí zásadními nedostatky.

II. Připomínky k textu

Oponentovi práce je více než sympatické, že se autor sám řadí k těm, kdo volají po „vyjasnění povahy insolvenčního správce“ (str. 36). Uchazeč totiž zjevně nemá na mysli otázku charakteru či temperamentu insolvenčního správce, nýbrž mu leží na srdci vyjasnění jeho „právního postavení“. Za tím účelem by však bylo nanejvýše vhodné přijít s určitým teoretickým konceptem či koncepty, které by byly v práci blíže představeny a rozpracovány, aby se posléze mohl autor k některému z nich přiklonit (a případně jej i svými myšlenkami obohatit). Několik takových teoretických konceptů nabízejí zejména práce německých autorů, jak ukazuje jejich uchazečem naznačený stručný přehled (str. 15). Proč některou z nejdůležitějších teorií (*Amts-, Vetreter-, Organtheorie*) autor neaplikoval rovněž na naše platné insolvenční poměry, případně jednu z nich nenavrhl jako vzor *de lege ferenda*?

Ve skutečnosti tak uchazeč postupoval v práci metodou „obrácené kauzality“, kterou na jiném místě sám kritizuje (str. 113). Namísto toho, aby v zahraničí etablované teorie posoudil, a na základě vlastní argumentace vybral nejvhodnější z nich, postupoval autor tak, že si všímal konkrétních institutů našeho platného práva a jim se snažil „vnutit“ určitý jednotící pohled. To je ovšem práce sisyfovská, neboť – jak je zřejmé – domácí zákonodárce při tvorbě insolvenčního zákona, co se týče postavení správce, z žádné ucelené teorie nevycházel.

Autorův závěr ústící v preferenci „duálního modelu“ správcovství (str. 115), jenž byl znám již historickému zákonodárci, tak ve skutečnosti nepředstavuje žádné „neortodoxní“ řešení, ale paradoxně řešení velmi konzervativní. V tomto směru tak nelze než litovat, že se autor ve své práci blíže nezabýval postavením správce v relativně nové (1994) německé právní úpravě insolvence, která je – minimálně – z evropského pohledu asi nejdůkladněji odůvodněna.

III. Hodnocení

Přes shora uvedené připomínky lze učinit závěr, že předkládaná práce uchazeče splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, a lze ji po formální i obsahové stránce ve svém celku hodnotit za způsobilou k uznání za rigorózní práci. Její přínos oponent spatřuje především v tom, že uceleně zpracovává část problematiky insolvenčního řízení, a to z pohledu aktuální judikatury a základní české odborné literatury. Autor práce bezpochyby osvědčil schopnost juristické argumentace a prokázal přehled v právní úpravě insolvenčního řízení.

IV. Otázky k obhajobě

Jak již oponent naznačil shora, měl by se uchazeč v rámci obhajoby zaměřit na dva tematické okruhy:

1. Proč některou z nejdůležitějších teorií (*Amts-, Vetreter-, Organtheorie*), týkajících se postavení insolvenčního správce, autor neaplikoval rovněž na naše poměry, případně jednu z nich nenavrhl jako vzor *de lege ferenda*?

2. V čem autor spatřuje potenciál „duální koncepce“ správcovství, jež se v zahraničí (snad s výjimkou Slovenska) považuje za překonanou?

V. Závěr

Na základě výše uvedeného dochází oponent k závěru, že:

„Předkládaná disertační práce **Mgr. Ondřeje Zezulky, Ph.D., 'Postavení insolventního správce v insolvenčním řízení a dohlédací činnost soudu'**, kterou uchazeč žádá uznat za práci rigorózní, **obsahuje originální zpracování ucelené části problematiky zvolené specializace**, a to na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu této specializace, a proto ji **lze doporučit** k obhajobě.“

V Praze o svátku sv. Jana Nepomuckého 2021

JUDr. Bohumil Dvořák, Ph.D., LL.M.
odborný asistent